

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobkyně: Y. N.

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, IČ 00007064
odbor azylové a migrační politiky
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. září 2019, č. j. OAM-526/ZA-ZA11-VL11-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně napadla žalobou podanou dne 18. 10. 2019 rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“ nebo „správní orgán“) ze dne 27. 9. 2019, č. j. OAM-526/ZA-ZA11-VL11-2019, kterým ústřední správní orgán zastavil řízení o její žádosti o mezinárodní ochranu podle ustanovení § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť žádost byla shledána nepřipustnou dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobkyně předně uvádí, že důvod pro splnění podmínky pro udělení mezinárodní ochrany je naplněn tím, že bylo rodině vyhrožováno smrtí kvůli nesplacenému dluhu, přičemž státní orgány jim neposkytnou dostatečnou ochranu. Dále má za to, že jí má být udělen humanitární azyl dle § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Žalobkyně nesouhlasí ani s tím, že nesplňuje podmínky pro meritorní posouzení opakované žádosti, jelikož správní orgán nedostatečně posoudil skutkový stav věci. Z takto zjištěného skutkového stavu pak vyvodil nesprávné závěry o neexistenci azylově relevantního nebezpečí v zemi původu.
3. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem správního orgánu, že v opakované žádosti neuvedla nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany a je toho názoru, že žalovaný v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) rozhodnutí nedostatečně odůvodnil a v rozporu s § 3 správního řádu nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně nových důvodů žádosti. Žalobkyně nové důvody tvrdila, žalovaný je ale nevzal v potaz.
4. Správní orgán měl využít své diskreční pravomoci dle § 11a odst. 4 zákona o azylu a přihlédnout k důvodům hodným zvláštního zřetele. Následně žalobkyně prostřednictvím judikatury Nejvyššího správního soudu definovala diskreční pravomoc i důvody hodné zvláštního zřetele. Dle žalobkyně je povinností správního orgánu se možností využití správního uvážení zabývat, obsahuje-li zákonná úprava tuto možnost. Tento myšlenkový proces pak musí být zaznamenán v odůvodnění rozhodnutí. Tyto požadavky ale nebyly ze strany správního orgánu naplněny.

III. Vyjádření žalovaného

5. Přípisem ze dne 4. 11. 2019 žalovaný sdělil, že při posuzování žádosti vycházel především z výpovědí žalobkyně učiněných v azylových řízeních. Správní orgán porovnal azylové důvody uvedené v původním řízení a v řízení aktuálně vedeném, kdy došel k závěru, že tímto je nemožnost nechat v České republice prarodiče žalobkyně samotné. K tomuto správní orgán uvádí, že tito již nepobývají na území České republiky a dne 29. 10. 2019 se vrátili na Ukrajinu. Další uvedené důvody jsou totožné s těmi, které žalobkyně uvedla v průběhu prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany.
6. Žalovaný tak nedošel k závěru, že by existovaly okolnosti svědčící o tom, že žalobkyně byla či by mohla být vystavena pronásledování dle § 12 zákona o azylu nebo ji hrozila újma dle § 14a téhož zákona. Postup dle § 11a odst. 4 zákona o azylu je poté věcí diskrečního oprávnění žalovaného. O takový postup se ale nejedná, jelikož nejde o situaci, v níž je možné udělit humanitární azyl, případně mezinárodní ochrana za účelem sloučení rodiny. Skutečnosti svědčící ve prospěch uvedeného by musela žalobkyně uvést ve správním řízení, tak se ale nestalo.
7. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

IV. Replika žalobkyně

8. V replice ze dne 9. 12. 2019 žalobkyně uvedla, že vede trvalý partnerský vztah, o kterém se zmínila již při seznámení se s podklady pro rozhodnutí, nicméně tuto skutečnost žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí nereflektoval. Nezabýval se tedy ani tím, jak velký dopad by mělo neudělení mezinárodní ochrany na její soukromý a rodinný

život, garantovaný čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Argumentace o neexistenci důvodu hodného zvláštního zřetele je proto lichá. Žalobkyně důvody uvedla, ale žalovaný na ně nebral zřetel.

9. Žalobkyně setrvává i na názoru, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné z důvodu absence diskrece v odůvodnění, kdy tento nedostatek se žalovaný snaží napravit ve vyjádření k žalobě.

V. Jednání soudu

10. Žalobkyně uvedla, že v České republice pobývá již téměř 4 roky, dokončila zde střední odborné vzdělání, žije v trvalém partnerském vztahu s občanem české národnosti, je vedena v evidenci úřadu práce a ráda by zde našla zaměstnání.
11. Pověřená pracovnice žalovaného plně odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě.
12. Soud následně provedl žalobkyní navržené důkazy, kterými byly výuční list z 18. 6. 2020, vysvědčení ze dne 30. 1. 2020, vysvědčení o závěrečné zkoušce ze dne 18. 6. 2020. Dále byla konstatována nájemní smlouva na byt, který si žalobkyně s přítelem pronajímají a potvrzení o evidenci u úřadu práce.
13. V konečném návrhu žalobkyně žádala, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení.
14. Pověřená pracovnice žalovaného ve svém konečném návrhu vyjádřila přesvědčení, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a je právně i věcně správné. Integraci žalobkyně není možné považovat za azylový důvod, jde spíše o důvod pro udělení pobytového oprávnění. Co do ohrožení soukromými osobami žalovaný uvádí, že s tímto se vypořádal již v předchozím řízení. Správní orgán se tak domnívá, že důvody pro zastavení řízení byly naplněny. Žalobu navrhl zamítnout.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Po projednání věci při nařízeném jednání dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
16. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že opatrovnice žalobkyně podala dne 25. 7. 2016 první žádost o udělení mezinárodní ochrany, o které žalovaný po provedeném správním řízení rozhodl dne 10. 1. 2018 rozhodnutím č. j. OAM-36/LE-LE05/K09-2017 tak, že se žalobkyni mezinárodní ochrana neuděluje. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 16. 1. 2018. Podstatné části spisového materiálu z tohoto řízení o první žádost žalobkyně jsou obsahem předloženého správního spisu.
17. Dne 9. 6. 2019 podala žalobkyně opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a dne 12. 6. 2019 poskytla správnímu orgánu údaje k žádosti. Jako důvod této opakované žádosti uvedla, že ke stejným důvodům, které uvedla již v předchozí žádosti, chce dodat, že se nemá kam vrátit. V České republice má prarodiče, které zde nemůže nechat samotné. Dědeček má rakovinu, byl třikrát operován a další operace ho čekají. Žalobkyně v České republice studuje a funguje pro prarodiče jako tlumočnick. Během

seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí dne 28. 8. 2019 žalovanému sdělila, že ji zde zanechal správní orgán samotnou, má zde jen přítele a na Ukrajině se nemá kam vrátit.

18. O této druhé žádosti rozhodl správní orgán dne 27. 9. 2019 žalobou napadeným rozhodnutím tak, že žádost shledal nepřipustnou dle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) citovaného zákona zastavil.

19. Krajský soud vyšel v dané věci z následujících ustanovení zákona.

Dle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, „podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1“.

Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu „podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které

- a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a
- b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a“.

Dle § 25 písm. i) zákona o azylu: „Řízení se zastaví, jestliže je žádost o dělení mezinárodní ochrany nepřipustná.“

20. Z dikce shora citovaného ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu lze dovodit, že je pro věcné projednání opakované žádosti nezbytné, aby obě podmínky stanovené v zákoně byly naplněny kumulativně. Je třeba uvést nové skutečnosti nebo zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Za nové skutečnosti nebo zjištění je poté nutno považovat pouze takové skutečnosti, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo smysl, protože jeho výsledek by byl předem zřejmý a ve svém důsledku by takové rozhodnutí nekorespondovalo se zásadou hospodárnosti správního řízení. Opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany není možné vnímat jako institut k upřesnění popř. doplnění předchozí žádosti. Hlavním účelem je naopak postihnout takové případy, kdy se objeví závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího správního řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času. Lze mezi ně zařadit i změnu situace v zemi původu. Užitím § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu dochází k filtrování již jednou rozhodnutých žádostí o mezinárodní ochranu. Jde o výjimku, kterou je potřeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a to princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci rozsouzené.

21. K otázce opakované žádosti se vyjádřil i Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, ve kterém uvedl: „Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení

mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“ Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, dospěl k závěru, že: „Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“ Rovněž lze odkázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, ve kterém Nejvyšší správní soud stanovil: „Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadatelem se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či subjektivních legitimních příčin uvést.“

22. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je tedy nutno důsledně dbát na splnění obou výše stanovených podmínek, které mají garantovat jak určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k odlišnému rozhodnutí správního orgánu, tak zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.
23. Jak je zřejmé ze správního spisu, žalobkyně v nové žádosti uvedla stejné důvody jako v žádosti ze dne 21. 7. 2017. K těmto dodala, že zde nemůže nechat své prarodiče osamocené a má zde jen přítele.
24. Dle názoru krajského soudu je obsah správního spisu dostatečným podkladem pro závěr, který učinil žalovaný v napadeném rozhodnutí, a to, že žalobkyně neuvedla žádné nové skutečnosti, které bez jejího zavinění nemohly být zkoumány v rámci předchozího pravomocně skončeného řízení. Soud se proto ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobkyně v nové žádosti neuvedla nové skutečnosti, které by nebyly součástí její první žádosti. Tvzení, že zde má jen prarodiče a přítele, nemůže být v posuzovaném případě shledáno jako relevantní důvod podle zákona o azylu a na opětovné posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nemohou mít vliv. Tvzení, že se nemá kam vrátit, pak bylo vypořádáno již v předchozím řízení. Nadto krajský soud doplňuje, že jak plyne z vyjádření žalovaného, prarodiče žalobkyně se měsíc po vydání napadeného rozhodnutí vrátili zpět na Ukrajinu.
25. Žalobkyně namítla i to, že žalovaný nesprávně nevyužil správního uvážení dle § 11a odst. 4 zákona o azylu. Je pravdou, že § 11a odst. 4 zákona o azylu, které stanoví, že „Ministerstvo může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou a další opakovanou žádost jako přípustnou.“, je obdobné znění § 14 zákona o azylu. Stejně jako v případě § 14 zákona o azylu je i v § 11 odst. 4 zákona o azylu užito

kombinace neurčitého právního pojmu („důvodů hodných zvláštního zřetele“) a správního uvážení („ministerstvo může“). Žalovaný tak obecně musí uvedený neurčitý právní pojem vyložit a aplikovat s ohledem na odborné posouzení v každém jednotlivém případě, avšak rozhodnutí, zda žadatelovu žádost posoudit jako přípustnou, či nikoliv, je už v jeho diskreční pravomoci. Ta je poměrně široká, omezena je jen zákazem libovůle. Správní soudy pak přezkoumávají úvahu žalovaného o přípustnosti žádosti ve smyslu § 11 odst. 4 zákona o azylu v omezeném rozsahu, tedy zda rozhodnutí žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.

26. V případě žalobkyně žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že: „Správní orgán tak i na základě výše citovaných informací o zemi původu žadatelky neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti výše jmenované o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť neuvedla žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žadatelky o udělení mezinárodní ochrany z vlasti a obav z návratu do vlasti.“ Tato část navazuje na popis průběhu předchozího správního řízení, popis žalobkyní tehdy uváděných důvodů, souhrn jejich vypořádání a vypořádání důvodů uvedených v druhé žádosti o mezinárodní ochranu.
27. Z rozhodnutí jako celku je zřejmé, že žádné důvody hodné zvláštního zřetele žalovaný v případě žalobkyně neshledal. Je pravdou, že by bylo vhodné v rozhodnutí uvést, že ze strany žalobkyně nebyly naplněny důvody dle § 11a odst. 4 zákona o azylu, nicméně zrušení rozhodnutí pouze z tohoto důvodu by soud vnímal jako příliš formalistické jednání. Pro posouzení je podstatná skutečnost, že všechny okolnosti, které musely být zkoumány jako nové důvody žádosti, by byly bezpochyby podřaditelné právě i pod důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 11a odst. 4 citovaného zákona, které byly v rámci řízení o opakované žádosti vzaty v úvahu (neboť žalovaný zkoumal, zda jsou stejné, anebo nové oproti důvodům uvedeným v předchozí žádosti). Pokud přitom správní orgán dospěl k závěru, že ke změně hodnocení okolností oproti jejich předchozímu posouzení není důvod, implicitně shledal, že případ žalobkyně je případem běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované důvody, které by měly vést k uplatnění svého druhu mimořádné klauzule pro mimořádné okolnosti., již je zmocnění ke správnímu uvážení ve zmíněném ustanovení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 36/2005-48).

VII. Závěr a náklady řízení

28. Krajský soud na základě shora uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, přičemž rozhodnutí ani není možné označit za nepřezkoumatelné, neboť v odůvodnění jsou uvedeny důvody výroku rozhodnutí i podklady pro jeho vydání. Vzhledem k tomu, že ve věci byly naplněny podmínky stanovené v ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu, žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná žalobkyní byl zcela správně shledána nepřípustnou v souladu s právními předpisy i ustálenou judikaturou. Proto krajský soud žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
29. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení neuplatnil a

krajský soud si není vědom, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.)

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 14. října 2020

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně